

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg må anholde hr. Bertel Haarders sidste bemærkning om, at Danmark skulle være træg på det her område. Det har intet på sig.

Men nu synes jeg, at ordføreren for forslagsstillerne beviser, at det egentlig slet ikke handler om den tekst, vi har på bordet foran os, men om nogle helt andre ting. Kan vi begynde at sondre mellem seksuel misbrug af børn under en vis alder? Og hvad gør vi så med de lande, hvor det er tilladt at gifte sig med en pige, som er 12 år? Jeg synes, at det er en højst besynderlig bestemmelse, men hvis der nu er én, der gør det, dvs. en dansker, som rejser derned, og som helt lovformeligt indgår et ægteskab, er det så seksuelt misbrug? Ja, det kan vi jo begynde at lovgive om, men så er der vel nok meget, vi skal til at lovgive om her i Danmark.

Og jeg mener nok, at jeg har hørt hr. Bertel Haarder og hans parti ofte syng: På det jævne, på det jævne, ikke i det himmelblå.

Sørg for de nære ting og tag fat i dem, hvilket også har med Belgien at gøre. Jeg skal ikke sige, at hr. Haarder ikke har interesseret sig for det her, før skandalerne i Belgien kom frem. Jeg efterlyste bare, hvad man i Europa-Parlamentet har gjort for at tage fat i problemet, for vi ved alle sammen, at når vi kommer rundt i verden, så står og falder vores troværdighed over for de lande, vi stiller krav til, med, at vi selv opfylder de samme krav, og hvis vi har et land i vor midte som Belgien, der ikke opfylder de krav i praksis, så vil de bare blæse os en hatfuld og sige: Vi giver ikke en tøddel for jeres løftede pegefinger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede regler for udgang fra fængsler.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Fremsat 29/10 96).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Folketinget har tidligere bl.a. i forbindelse med behandling af beslutningsforslag nr. B 11 i oktober i år om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og oprettelse af fængsler for stærke fanger samt i B 102 om samme emne i foråret 1996 drøftet spørgsmålet om skærpelse af betingelserne for udgang. Begge de nævnte beslutningsforslag blev nedstemt af et flertal i Folketinget.

Som jeg også tilkendegav ved behandlingen af disse beslutningsforslag, må man se på formålet med anvendelse af udgang og på de pågældende regler på området. Ordningen med udgangstilladelser til indsatte går tilbage til 1960'erne og er et væsentligt element i kriminalforsorgens behandlingsmæssige virksomhed, hvor det er en hovedopgave at hjælpe eller påvirke den indsatte til at leve en tilværelse uden kriminalitet efter løsladelsen til glæde for sig selv og alle os andre. Muligheden for udgang og dermed kontakt med familie og venner under omstændigheder, der er klart bedre end under besøg i fængslet, indebærer en nedsat risiko for både undvigelse og ny kriminalitet. Hvis der ikke var en regel om udgang, ville familiemæssige forhold oftere få de indsatte til at undvige, og selve fængselsmiljøet ville blive endnu mere råt.

Udgang til uddannelse og beskæftigelse er endvidere et væsentligt led i udslusningen af de indsatte.

Det er en forudsætning for at få weekendudgang, at den indsatte skal afsone en dom på mindst 5 måneders fængsel, ligesom den pågældende skal have opholdt sig i fængslet en vis tid, normalt en fjerdedel af straffiden, før der gives udgang. Det har også betydning, om straffen afsones i lukket eller åben anstalt. Det er endvidere en forudsætning, at der ikke antages at være risiko for misbrug. I denne vurdering skal

der udvises særlig forsigtighed, hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet, herunder lovovertrædelser af særlig grov eller professionel karakter. I bl.a. sådanne sager skal fængslet indhente en udtalelse fra politiet, inden der træffes afgørelser om udgang.

I 1992 skete der efter orientering af Retsudvalget en række stramninger i udgangsreglerne. For at begrænse misbrugsrisikoen blev det bl.a. indskærpet tjenestestederne, at der skal udvises større tilbageholdenhed med at tillade weekendudgang til besøg hos personer, der har en begrænset tilknytning til den indsatte, at der skal ske en skærpet kontrol af udgangsadressen, særligt når det drejer sig om indsatte, som er idømt en længere straf for personfarlig kriminalitet, og at politiet omgående skal underrettes, når en indsat, der er dømt for grov personfarlig kriminalitet, udebliver fra udgang.

Samtidig blev der indført mulighed for at tilbagekalde udgangstilladelse i op til et år i tilfælde, hvor den indsatte er sigtet eller dømt for at have begået alvorlig personfarlig kriminalitet under undvigelse, udeblivelse fra udgang eller under udgang. Her var grænsen tidligere 6 måneder. Der er også mulighed for at reagere med disciplinærstraf eller eventuelt overførsel til lukket fængsel, hvis adgang til en udgang misbruges.

Jeg kan oplyse, at kriminalforsorgen i 1995 i alt bevilligede 54.042 udgange, og at misbrug af udgang i form af ny kriminalitet skete i 133 tilfælde, hvilket svarer til 0,25 pct. af det samlede antal udgange.

Det er imidlertid vigtigt, at der gribes ind, når adgangen til udgang bliver misbrugt, og det kan her oplyses, at formålet med alle udgange – også weekendudgange – er samvær med udgangsadressaten.

En indsat er imidlertid ikke udelukket fra i et vist omfang at benytte weekendudgang til deltagelse i f.eks. idrætsaktiviteter, interview eller lignende. Det er i overensstemmelse med fuldbyrdelsesbekendtgørelsens regel om, at de indsatte har adgang til at udøve deres borgerlige rettigheder, i det omfang frihedsberøvelsen ikke afskærer dem derfra.

Efter kriminalforsorgens principprogram skal kriminalforsorgen varetage både en sikkerhedsmæssig og en behandlingsmæssig opgave, og muligheden for udgang er, som jeg nævnte i starten, et meget vigtigt led i denne opgave.

Bl.a. i lyset af de stramninger, der skete i 1992, bør reglerne om udgang næppe skærpes yder-

ligere. Jeg vil dog gerne tage en drøftelse af de gældende regler og af praksis på området med Retsudvalget, og en sådan drøftelse kunne f.eks. ske i forbindelse med besøg på en institution og en konference med kriminalforsorgen.

Holger Graversen (S):

Som ministeren allerede har sagt, er der her tale om genbrug.

Socialdemokratiet ser ingen som helst begrundelse for at skærpe de udmærkede regler, vi har for udgangstilladelse fra fængsler.

Forslaget fra Dansk Folkeparti bærer derimod tydeligt præg af, at det parti totalt mangler forståelse for, hvorfor vi overhovedet har sådanne muligheder for udgang for fanger, men det er der faktisk både menneskelige og forebyggelsesmæssige grunde til:

Samfundet kan ikke være interesseret i at ødelægge mere end nødvendigt af fangers civile liv og familieforhold m.v. under deres ophold i fængslet, og hvis der ikke var mulighed for at få udgangstilladelse, ville vi have mange flere fangeflugter eller forsøg herpå, og klimaet i fængslerne og forholdet mellem fangerne og personalet ville blive hårdere og farligere.

Udgangstilladelser behandles individuelt og gives på bestemte betingelser, som justitsministeren udmærket har redegjort for. Og derfor er disse udgange også et vigtigt led i hele behandlingen og resocialiseringen og udslusningen af fanger.

Udgangstilladelser har i alles interesse det formål at forsøge at normalisere fangerne til et liv uden for fængslet uden ny kriminalitet. Men vi ved af erfaring, at det alligevel for mange fangers vedkommende går galt med deres familieforhold, medens de sidder inde, og i det tilfælde, at man mister kontakten til familien, til kone og børn, er det ulige meget vanskeligere for en fange at komme ind i en normal tilværelse igen, når han kommer ud af fængslet, og dermed ved vi også af erfaring at risikoen for tilbagefald til ny kriminalitet øges.

Og i hele udgangs- og prøveløsladelsessituationen er der en meget god kontakt til sagsbehandlere og andet personale, som fangerne ikke ville have, hvis de ikke havde den mulighed.

Endelig skal det understreges, at kriminalforsorgen faktisk er konsekvent, når det drejer sig om aftaler om udgang: Hvis de misbruges, får det følger, og det ved fangerne godt, og derfor er der næsten intet misbrug, for som ministeren har oplyst, er det kun omkring 1/4 pct. af udgangene, der resulterer i ny kriminalitet.

Så vi mener altså, at lovgivningen på området er god nok, og afviser forslaget.

Bendt Bendtsen (KF):

Dansk Folkeparti har fremsat dette beslutningsforslag for at få skærpet reglerne for udgang fra fængslerne.

Det er et synspunkt, som vi er enige i i Det Konservative Folkeparti. Dog skal jeg sige, at der er bemærkninger til forslaget, som vi ikke er helt enige i.

Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsatte den 3. oktober i år et beslutningsforslag om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og såmænd også om oprettelse af fængsler for stærke fanger – det har ministeren kommenteret – og i dette beslutningsforslag stod der bl.a.: »Skærpede regler for udgang og besøg.« Derfor kan vi også støtte forslaget fra Dansk Folkeparti.

Desværre må vi nok konstatere, at det retspolitiske flertal bestående af regeringen og venstrefløjene ikke er enig i det synspunkt, at det gældende regelsæt skal skærpes. Men jeg er ikke det mindste i tvivl om, at familien Danmark ønsker skærpsels på dette område.

Det borgerlige forslag blev som bekendt nedstemt den 10. oktober, og det er jo ikke mange uger siden.

Ministeren var i sin tale inde på borgerrettigheder i forbindelse med udgange, bl.a. retten til at udtale sig, men som det tidligere er sagt fra denne talerstol, er der ikke ret mange her i kongeriget, der forstår, at Jørn »Jønke« Nielsen fra HA kan optræde på foredragsturneer garneret som familiebesøg eller som talsmand for HA i tv, og det kan ikke være rigtigt, at folk, som er dømt for drab, og som har fået en lang straf, kan optræde på slap line midt under deres afsoning.

Og går vi ind i Direktoratet for Kriminalforsorgens cirkulæresamling, ser vi, at der i vejledningen om udgang for afsonere under pkt. 5 om retshåndhævelsen og vilkår for udgang står anført:

»Det forudsættes, at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod tilladelse til udgang. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis indsatte, der er dømt for alvorlig kriminalitet, ønsker udgangstilladelse til en optræden, hvorved den pågældende i særlig grad kommer i offentlighedens søgelys« osv.

Og når man læser dette, kan man jo se, at der faktisk kan være tale om, at man administrativt kan beslutte at lukke af for udgange, som benyttes på den måde, som vi desværre har set.

Kriminalforsorgen har også arrangeret eksotiske ture såsom sejlture i Det Sydfynske Øhav og skiferier udenlands, men det mener vi i Det Konservative Folkeparti heller ikke er noget, som bør finde sted. I det hele taget mener vi, at der trænger til at blive ryddet godt op på det område, og vi mener, at det er utilfredsstillende, at selv langvarige fængselsstraffe udmålt af domstolene i den grad kan udhules via administrativt fastsatte regler, som det sker i dag.

Og de mange udgange gør det også næsten umuligt for personalet i fængslerne at kontrollere, hvor mange stoffer der smugles ind i fængslerne. Det mener vi er en problemstilling, som man er nødt til at se på.

Og når man her fra talerstolen siger, at der kun sker brud på reglerne omkring udgange i ¼ pct. af tilfældene, så skal jeg hilse og sige, at det vel er de opklarede sager med kriminelle, som begår ulovligheder på udgange, og det er vel ikke et udtryk for, at der er kun ¼ pct. af alle udgange, der bliver misbrugt.

Jeg kan afslutningsvis sige, at det her regelsæt oven i købet er garneret med en hovedregel om, at prøveløsladelse kan finde sted, når to tredjedele af afsoningen er gennemført.

Og så mener vi, at selv om vi har de regler, burde vi i hvert fald i forbindelse med de kortere straffe kunne se på, hvor meget udgang man burde have mulighed for at få.

Så alt i alt må vi sige, at selv om Det Konservative Folkeparti ikke støtter alle bemærkningerne i beslutningsforslaget, kan vi i hvert fald støtte selve forslaget.

Og så skal jeg hilse og sige, at Venstre, som ikke nåede at komme til stede i dag, har den samme holdning til dette problem og også ønsker en skærpselse.

Anne Baastrup (SF):

Dansk Folkepartis forslag går ud på at skærpe mulighederne for udgang fra fængsler, og der er klare populistiske grunde til, at partiet nu kommer med det forslag, for som det jo også fremhæves i bemærkningerne, er det en enkelt sag, en enkelt fange, der gør, at vi nu skal have den sag på dagsordenen; det er angiveligt grunden til, at reglerne i almindelighed skal skærpes. Det er ynkkelig retspolitik, når den er værst: ét eksempel, og vi har her i Folketinget et parti, der vil ændre hele den danske kriminalforsorg!

Vi er efterhånden vant til, at det er enkeltteksempler, der tegner lovgivningen her i landet, når det drejer sig om retspolitik, og det er måske

heller ikke så sært, for vi lever jo i et samfund, hvor værdier og normer ikke længere er så tydelige og forankrede, og det gør det svært for den enkelte at gennemskue de samfundsmæssige sammenhænge og nemt for et parti at slå plad af det.

Og derfor opstår der så behov for at løse problemerne isoleret og på en firkantet måde og uden grundigere overvejelser, sådan som Dansk Folkeparti her har gjort, og der er ikke tvivl om, at Dansk Folkeparti søger at vinde forbedrede gallup tal ved at kræve hårdere straffe.

Men så må jeg diskret spørge Dansk Folkeparti: Har partiet erfaringer for, at strengere sanktioner stopper kriminalitet? Har partiet f.eks. erfaringer fra USA om, at kriminaliteten er nedsat efter indførelsen af reglen om, at man dér får livsvarigt fængsel for tredjegangsforbrydelser? Og har partiet overvejet, at selv om man sætter mennesker bag tremmer i 3, 6 eller 8 år, så kommer de ud igen, og hvad så? Mener Dansk Folkeparti, at disse mennesker skal være svingdørsfanger resten af deres liv?

Og har Dansk Folkeparti overvejet, at mange af de fanger, som er indsat på grund af økonomisk kriminalitet, f.eks. selskabstømning og lignende, også vil blive omfattet af de regler, som partiet nu foreslår? Det tror jeg faktisk ikke man har tænkt på.

Og så skal jeg hilse fra Enhedslisten og sige, at Enhedslisten også afviser forslaget.

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg kan gøre mit indlæg meget kort:

Justitsministeren har redegjort for principperne både i de grundlæggende regler og i administrationen, og vi kan til fulde tilslutte os dette ud fra de hensyn, som er understreget.

Formålet er jo at normalisere de pågældendes tilværelse i så høj grad, at de ikke er som vilde dyr, når de kommer ud igen, og derfor forhåbentlig ikke begår ny kriminalitet.

Tom Behnke (FP):

Når man hører ordførerne fra de socialistiske partier, lyder det, som om det at komme i fængsel er noget af det allerværste, der kan ske, at det gør indsatte til umennesker eller vilde dyr, og at det nærmest er uforsvarligt at lukke dem ud igen, efter at de har siddet i fængsel, og jeg har også svagt på fornemmelsen, at stod det til de socialistiske partier, så skulle der slet ikke være den straf eller sanktion over for de groveste kriminelle, at de overhovedet kan risikere at ryge i fængsel.

Men sagen er jo, at halvdelen af dem, der kommer i fængsel, kommer der aldrig mere igen, for de har forstået, hvad det gik ud på. Halvdelen har altså lært af det, og den halvdel, der ikke har lært af det, lærer det såmænd nok anden eller måske tredje gang, og så er dét på plads.

Justitsministeren sagde på et tidligere tidspunkt, at skærpede regler for udgang, det, at man ikke har så stor mulighed for udgang og orlov og lignende, vil øge risikoen for flugt – ja, og hvad så, hvad er konsekvensen, og hvad er moralen i det, ministeren siger? Den risiko vil jo være der, lige så længe vi overhovedet har mennesker siddende i fængsel, for der er altid en risiko for, at de flygter fra fængslet.

Er moralen i ministerens udtalelse, at man skal lade være med at sætte folk i fængsel? Det tror jeg næppe; jeg tror, også regeringen har den holdning, at de groveste forbrydere skal i fængsel, og dermed er ministerens argument uden værdi.

Det forslag om skærpede regler for udgang fra fængsler, vi har her, er et forslag, som Fremskridtspartiet kan støtte. Men vi havde gerne set, at forslaget havde været lidt mere udtømmende, at det ikke næsten er en blankocheck, vi siger ja til.

Vi forstår, hvad formålet med forslaget er, og vi forstår også, hvad målet er, men vi kunne nu godt have tænkt os, at man, i det tilfælde forslaget skulle blive vedtaget, noget mere klart havde tilkendegivet over for regeringen, hvad det var, man ønskede. For én ting er at skærpe reglerne for udgang fra fængsler, men en anden ting er, hvad de skal skærpes til, og på hvilke områder reglerne skal skærpes.

Der er i bemærkningerne nogle ganske få bud på, hvor der kan foretages nogle stramminger, men uanset det vil forslaget ikke kunne stå alene, for det er ikke nok bare at stramme mulighederne for udgang og orlov og prøveløsladelse.

Det, der for Fremskridtspartiet at se er vigtigt, er, at kriminelle, der bliver pågrebet, meget hurtigt kommer for en dommer, så sagen kan blive afgjort, og at de kører direkte derfra til afsoning, i det omfang de bliver kendt skyldige.

Vi har også den opfattelse, at vilkårene med hensyn til, hvad de indsatte må – og specielt hvad de ikke må – under udgang, bliver skærpet, således at man er sikker på, at f.eks. rockere på udgang ikke opsøger deres venner for dér at planlægge deres næste forbrydelser.

Og det er også vores opfattelse, at konsekvenserne, når vilkår bliver overtrådt, skal være meget mere markante, og at der skal være en sanktion, når vilkårene bliver overtrådt, og det er der ikke i dag – jo, i nogle tilfælde, i de groveste tilfælde: Når der er tale om, at den indsatte begår fornyet kriminalitet, så er det rigtigt, at man ser på, om vedkommende også skal have lov til at få udgang den næste weekend. Men hvis man f.eks. ser på tilfælde af overtrædelse af vilkårene med hensyn til at opsøge bestemte adresser eller bestemte personer eller optræde i beruset tilstand eller påvirket af euforiserende stoffer, så er det min erfaring, at næsten ligegyldigt hvor mange indberetninger politiet foretager, når det konstateres, sker der ingenting. Derfor har det selvfølgelig den konsekvens, at de indsatte er ligeglade med de vilkår, der bliver sat, og det er selvfølgelig ikke rimeligt. Vil-kårene skal sættes, og vilkårene skal overholdes. Hvis ikke de bliver det, så må det have den konsekvens, at fremtidig udgang og orlov bliver væsentligt indskrænket.

Men i Fremskridtspartiet ser vi også frem til, at ministeren lever op til det løfte, han har givet Retsudvalget om, at vi skal have en gennemgang af hele afsoningscirkulæret og hele udgangscirkulæret. Det glæder vi os i Fremskridtspartiet meget til.

Vi skal have en mere generel debat om det her, og der vil vi så langt bedre kunne komme hele vejen rundt om problemstillingen. Så det ser vi frem til, men indtil det tidspunkt så et løfte fra Fremskridtspartiet om, at vi støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Jeg blev lidt nysgerrig efter at høre, om hr. Tom Behnke ikke mener, at et tilbagefald eller recidiv på 50 pct. er alt for meget. Og om ikke hr. Tom Behnke mener, at en bedre behandling af fangerne, mens de er inde – det er i øvrigt også et led i hele udslusningsprocessen med udgangstilladelser – kunne få denne tilbagefaldsprocent langt længere ned? Vi ved, hvis vi sammenligner med f.eks. samfundstjeneste, der går i stedet for fængsling, at der er tilbagefaldet langt mindre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det bliver lidt svært på 1 minut at svare på hele denne debat omkring recidiv osv.

Vi er enige i, at det er et højt tal, at der er 50 pct., som vender tilbage til fængslerne. Ingen tvivl om det. Vi er enige i, at man i fængslerne burde gøre mere for at give de indsatte noget at stå imod med, når de kommer ud igen, og at man i højere grad skal give dem noget ballast. Vi er også enige i, at man i fængslerne i højere grad skal prøve på at uddanne de indsatte, så de også via den vej har mulighed for at komme ud og få sig et arbejde, når de er færdige med deres afsoning.

Vi er også enige i, at de indsatte skal have langt bedre mulighed for at få et stykke arbejde inde i fængslet, når de sidder der. Vi har på Retsudvalgets seneste fængselsbesøg – det var i Vridsløselille – set, at de indsatte faktisk ikke har noget at lave. De sidder 8 timer om dagen. De skal møde op på deres arbejdsplads, men de har ikke noget at give sig til. Der er ikke noget at lave. Så jo, vi synes, at der skulle gøres meget mere ved det her.

Men det hele med den høje recidivprocent stammer fra, at man har en kriminel lavalder på 15 år, hvilket betyder, at børn og unge når at udvikle en ganske voldsom kriminel løbebane. Selv i det tilfælde, hvor man tager en, der f.eks. er 17 år, ser man, eftersom vedkommende er under 18 år, at vedkommende kun får en løftet pegefing. Andet sker der ikke ved det. Det vil sige, at de er hærdede forbrydere, når først de når op i den aldersklasse, hvor de overhovedet kan komme i fængsel. Tog man fat første gang og meddelte vedkommende: Det her det er forkert, lad være med at gøre det igen – så ville vi slet ikke se så mange i de danske fængsler.

Det kunne man overveje.

Lisbeth Arbøl (CD):

Da CD's ordfører ikke kan være til stede, skal jeg give udtryk for følgende:

For CD er en fængselsstraf en reel frihedsstraf, hvor den dømte må give afkald på en række af de muligheder, som gives i verdenen udenfor, og det vil i princippet sige, at den dømte under afsoningen skal være afsondret fra omverdenen.

På den anden side er der vel ingen af os herinde, som tror på, at man bliver et bedre menneske af at sidde i fængsel i årevis og får bedre mulighed for at leve en kriminalitetsfri tilværelse efter et langt fængselsophold. Derfor er det tvungende nødvendigt, at indsatte har mulighed for at bevare kontakten til omverdenen under afsoningen og i særlig grad forbindelsen til

familien, ellers er der jo ikke noget at vende tilbage til, når straffen er udstået.

Men der må være grænser for, hvad man skal acceptere som rimeligt udgangsmål. Jeg er ikke den første, som tænker på den måde, udgangene er blevet brugt på af den morddømte rocker Jønke. Det er svært at se, hvordan foretagsvirksomhed og deltagelse i tv-interview kan styrke forbindelsen til familien. Det er utroligt krænkende for den almindelige retsfølelse, når man på fjernsynet i den bedste sendetid kan se en morddømt rocker, som med koldt blod har mejet et andet menneske ned med en maskinpistol, stå frem på skærmen og forherlige det kriminelle miljø, han kommer fra. Men der påhviler vel også dem, der har inviteret, et vist ansvar.

Værre er det selvfølgelig, når udgangene misbruges til ny kriminalitet. Det kan samfundet simpelt hen ikke bære. Når en lovovertræder idømmes frihedsstraf, er det vel også for, at samfundet i en periode kan være fri for den trussel, som den pågældende udgør. Jeg er godt klar over, at det er en meget lille andel af udgangene, som misbruges, men det er vel ingen undskyldning for at forsøge at gøre denne andel endnu mindre.

Jeg hørte med glæde ministeren strække en hånd frem med et tilbud om at tage en debat i Retsudvalget om emnet og lade os se på, om misbrugsandelen ikke kan sættes endnu længere ned. Jeg ved godt, at det har været debatteret tidligere i dette efterår at se på straffen for kriminalitet under udgang. Kan vi ikke få Justitsministeriets vurdering af muligheder og måske erfaringer fra lignende ordninger i udlandet, når vi alligevel i Retsudvalget får en drøftelse af udgangsreglerne?

CD vil meget gerne tage imod ministerens tilbud om en drøftelse i Retsudvalget, men vi vil ikke lægge os fast på noget krav om ændringer af reglerne nu.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er ikke noget, der er så skidt, at det ikke er godt for noget, og derfor skal jeg allerede nu sige tak til ministeren, fordi ministeren på trods af afvisningen af forslaget generelt vil bruge forslaget som en anledning til, at vi i Retsudvalget kan få en diskussion om de forhold, måske en lidt mere tilbunds gående diskussion, end der har været så ofte før, hvor debatten primært har kørt i offentligheden og i medierne.

Jeg vil godt sige, at for Dansk Folkeparti er det helt afgørende, og det er også baggrunden for, at vi fremsætter det her forslag, at vi finder, at det er stødende for folks retsbevidsthed, når man oplever fanger på udgang deltage i offentlige begivenheder, fungere som talsmænd eller begå ny kriminalitet eller sågar undvige på eller i forbindelse med udgangen. Det er stødende for folks almindelige retsbevidsthed, og derfor bliver vi nødt til at tage det her emne dybt, dybt alvorligt, hvis vi ønsker at bevare en anstændig og en god retsbevidsthed i dette land.

Personer, som har hårde voldsdomme, får udgang og får mulighed for at begå ny kriminalitet, og tallene viser jo, uanset hvordan ministeren ønsker at stille tallene op, at det sker. Vi kan så diskutere, hvad tallene egentlig er. Vi kan finde ud af, hvad der bliver opdaget, vi kan ikke finde ud af, hvad der ikke bliver opdaget, men at tallene er der, det kan jo ikke bortforklares.

Det kan heller ikke bortforklares, at ministeren her i foråret måtte svare på, hvor mange undvigelses der har været i de sidste 3 år i forbindelse med udgang, og at det tal også er et tal, som må ned. Ministeren har oplyst, at for årene 1993, 1994 og 1995 ligger tallet på mellem 28 og 37 tilfælde om året.

Der har været en diskussion i forbindelse med ordførernes indlæg, som har gået på, hvorfor vi allerede nu her i slutningen af november måned igen debatterer noget, som blev debatteret i Folketinget i oktober måned, og jeg tror, at ordførerne kom med de bemærkninger ud fra den betragtning, at der ikke er sket noget nyt siden oktober måned. Det kan man jo diskutere. Der er jo i hvert fald ikke sket noget nyt med reglerne, men der er sket det nye, at en socialdemokrat offentligt har argumenteret for, at man strammede kravene. Derfor havde vi i Dansk Folkeparti den forhåbning, at den opblødning, der så ud til at være iblandt nogle socialdemokrater, også kunne finde vej til regeringsbænke, og at den også kunne få en afsmittende effekt under behandlingen af et forslag som det her, i hvert fald under førstebehandlingen.

Det er jo hr. Per Kaalund, som i medierne i forbindelse med Jønkes udgang og hans udtalelser som talsmand for en rockerklub klart har meddelt, at han fandt, at betingelserne for udgang skulle strammes. Så der er sket noget nyt, siden Folketinget havde diskussionen i oktober, i hvert fald når man betragter de offentlige udtalelser, der er kommet fra folketingsmedlemmer.

Så vil jeg først ganske kort sige til hr. Holger Graversen, som mener, at forslaget bærer præg af, at Dansk Folkeparti ikke har kendskab til, hvorfor man har udgang: Nej, det kan vi sagtens finde frem til. Vi kan jo også bare høre på hr. Holger Graversens begrundelse for, hvorfor der er udgang. Det er jo noget med, at det ville være synd at ødelægge fangernes familieliv, det er jo noget med, at de kriminelle skal udsledes før den straf, de har fået, er udstået. Så der er ikke noget med, at vi ikke ved, hvad bevæggrunden for Folketingets flertal er til at have de regler, man har. Det har noget at gøre med, at vi selvfølgelig har en helt anden holdning til det her spørgsmål, end hr. Holger Graversen har.

Vi mener, at de regler, som vi har på det område i dag, faktisk er skabt på fangernes præmisser, og det er det, vi kan høre hr. Holger Graversen give udtryk for. Vi mener, at de kriminelle skulle have tænkt på situationen tidligere, nemlig før de begik kriminalitet – og før de krænkede andre folks ret til at leve i det her samfund uden at blive trådt på deres førlighed. Så vi mener generelt, at man skal tænke mere på de lovlydiges retsbevidsthed end på de kriminelles situation og deres forhold til familien. Det er den holdningsforskel, der er mellem Socialdemokratiets måde at tackle det her på og Dansk Folkepartis måde at tackle det her på.

Så fri os venligst for det her med, at forslaget bærer præg af, at vi ikke har kendskab til, hvorfor der er udgang. Det ved vi godt, men vi har en anden holdning til det spørgsmål, og det må hr. Holger Graversen ikke bare acceptere, men forhåbentlig også respektere, ligesom vi selvfølgelig respekterer hr. Holger Graversens ret til at have en holdning, der er anderledes end vores.

Så vil jeg bare sige tak til hr. Bendt Bendtsen for støtten til forslaget. Jeg er fuldstændig enig i de bemærkninger, der kom om Jønke som talsmand, som jeg også tidligere har været inde på.

Til fru Anne Baastrup vil jeg derimod sige, at det er jo flot af SF's ordfører at levere en ordførertale, som fru Anne Baastrup gjorde, og så forlade salen, for så er man jo sikker på, at når man bliver konfronteret med svarene på de spørgsmål, man selv rejste, bliver man i hvert fald ikke bedt om at kommentere dem en gang til. Så er det jo billigt, så er det jo nemt, og så er det kun i forhold til Folketingets forhandlinger, vi så kan tage en diskussion, som vi måske så kan komme tilbage til ved anden- eller tredjebehandlingen af forslaget, hvis det passer fru Anne Baastrup at være til stede i salen.

Fru Anne Baastrup siger, at det er ynkelig retspolitik at køre retspolitikken på enkeltstager, at det er at køre plat på det, og at det er at søge forbedrede galluplæt på sådan nogle sager her. Så sammenligner hun med USA og spørger Dansk Folkeparti, om vi har nogle beviser for, at strengere straffe giver mindre kriminalitet, for man kan jo i USA se, at tallene taler deres eget tydelige sprog, og sådan forholder det sig jo ikke. Jeg vil bare sige, at i USA har man nogle sociale forskelle, som der jo ikke er et eneste politisk parti i Danmark, der har foreslået, vi skal have i Danmark. Det er nogle markant anderledes betingelser, der gør sig gældende i USA, hvor der er en helt anden befolkningssammensætning og nogle kulturspændinger, som vi ikke har i det danske samfund, ja, man kunne måske fristes til at sige endnu, gudskelov.

Så der er altså nogle ting, der gør sig helt anderledes gældende i USA end i Danmark, hvorfor jeg vil tillade mig at sige, at det er ynkeligt og det er at køre plat på diskussionen at forsøge at drage et spørgsmål som en sammenligning med USA ind i billedet.

Men det er klart, det er jo så nemt at komme med det hele i sit ordførerindlæg og så bare forlade salen og så måske sidde oppe på sit kontor og høre tingene over højtaleren. Jeg håber, det bliver hørt, og ellers kan det jo være, jeg skal tage en udskrift af Folketingets forhandlinger og sende i en lille kuvert.

Jeg vil også godt sige til fru Anne Baastrup: Vi mener ikke i Dansk Folkeparti, at man bliver et bedre menneske af at sidde i fængsel, men man laver da i det mindste ikke kriminalitet, så længe man sidder inde i et fængsel; det har man mulighed for at gøre, når man får udgang. Så derfor, et fængsel er ikke nødvendigvis til for at skabe bedre mennesker, et fængsel har også en præventiv effekt. Det, at folk kan blive fængslet, hvis de begår kriminalitet, har forhåbentlig også en præventiv effekt – og det mener vi det har – over for folk, der ellers kunne tænke sig at påbegynde en kriminel tilværelse.

Så vil jeg sige til hr. Tom Behnke, som mener, at forslaget er meget bredt, og at det måske kunne have været lidt mere konkret: Vi er da enige i, at det kunne det sagtens. Når vi har valgt – for det er en bevidst prioritering – ikke at gøre det mere konkret i selve forslagets tekst, så er det selvfølgelig på grund af den parlamentariske situation, som vi ved, der er, og som gjorde, at vi havde det håb, at hvis vi formulerede det bredt og på en måde, så det i meget høj grad var Fol-

кетинgets partier, der sammen med regeringen satte navn på, så havde vi en chance for at komme igennem med det her forslag. Det var faktisk et forsøg på at være pragmatiske i stedet for at formulere det så bredt, så vi kunne beskyldes for ikke at være konkrete.

Vi har selvfølgelig vores forslag til, hvordan vi skal håndtere de her ting, og det vil vi komme med under behandlingen af forslaget. Og så håber vi, at der til forslagens anden og endelige behandling her i Folketinget efter den behandling og den gennemgang af forslaget, som justitsministeren har givet lovning på, vi skal have i Retsudvalget, vil være større opbakning til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til Udvalget vedrørende Grønlandslove.

Formanden:

Som punkt 13 på dagsordenen er optaget valg af medlemmer og stedfortrædere til Udvalget vedrørende Grønlandslove.

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 95 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det radikale Venstre, Enhedslisten og Centrum-Demokraterne;

en gruppe på 83 medlemmer: Venstre, Det Konservative Folkeparti, Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti.

Valgt blev:

- 1 Hans-Pavia Rosing (S)
- 2 Tove Lindbo Larsen (S)
- 3 Poul Qvist Jørgensen (S)
- 4 Anne-Marie Meldgaard (S)
- 5 Frederik Nørgaard (S)
- 6 Anni Svanholt (SF)
- 7 Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
- 8 Jette Gottlieb (EL)
- 9 Sonja Albrink (CD)
- 10 Otto Steenholdt (V)
- 11 Christian Mejdahl (V)
- 12 Ulla Tørnæs (V)
- 13 Johannes Martin Olsen (V)
- 14 Bent Bendtsen (KF)
- 15 Helge Adam Møller (KF)
- 16 Gitte Seeberg (KF)
- 17 Jan Kørpe Christensen (FP)

Til stedfortrædere for:

- 1- 5 Lise Rasmussen (S)
Dorte Bennedsen (S)
- 6 Steen Gade (SF)
- 7 Vibeke Peschardt (RV)
- 8 Keld Albrechtsen (EL)
- 9 Søren Hansen (S)
- 10-13 Jonna Grønver (V)
Erik Jacobsen (V)
- 14-16 H.P. Clausen (KF)
John Vinther (KF)
- 17 Ole Donner (DF)

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af Folketinget Hans Hækkerup, der har orlov, har meddelt mig, at han fra og med den 23. november 1996 atter kan give møde i Tinget.

Thomas Adelskovs hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at gælte.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 22. november 1996, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvisse til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.07